

Naar een integraal en activerend minima- beleid

2015 t/m 2018

Gemeente Renkum

Concept Oktober 2014

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1. Werk als medicijn tegen armoede.....	5
1.1. Armoedeval.....	6
1.2. Inkomensgrens als hard criterium.....	7
2. Gezondheid en minimabeleid.....	8
3. De individuele inkomenstoeslag.....	11
4. Deelname aan sport, cultuur, educatie en recreatie.....	13
4.1. RenkumKaart.....	13
4.2. De Gelrepas.....	14
4.3. RenkumKaart versus Gelrepas.....	16
4.4. Het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds.....	16
4.5. Stichting Leergeld.....	17
5. Schulddienstverlening en minimabeleid.....	18
5.1. Preventie.....	18
5.2. Curatie.....	19
5.3. Nazorg.....	19
6. Financiën.....	20

Inleiding

Het gemeentelijk minimabeleid voorziet in een vangnet voor inwoners die zonder ondersteuning door de gemeente niet in staat zijn maatschappelijk te participeren. Wij gaan uit van financiële zelfredzaamheid van inwoners. Soms zijn mensen om verschillende redenen niet financieel zelfredzaam. Bijvoorbeeld omdat ze geen betaald werk hebben, de inkomsten net toereikend zijn om de dagelijkse kosten van het bestaan uit te voldoen, of er sprake is van een bijzondere situatie, waardoor zij hogere bestaanskosten hebben.

Het gevolg kan zijn dat er onvoldoende financiële mogelijkheden resteren om maatschappelijk te participeren. Normaliter is werk of beter betaald werk dan een voor de hand liggende mogelijkheid om de financiële armslag te verruimen. Maar dat werk is niet altijd voorhanden en soms zijn de omstandigheden van dien aard dat werken niet mogelijk is. Om ervoor te zorgen dat deze inwoners en hun kinderen toch maatschappelijk actief kunnen zijn en blijven is er het gemeentelijk minimabeleid. Dit uiteraard naast de mogelijkheid om mensen zonder werk te ondersteunen bij het vinden van een baan. Dit laatste valt buiten de scope van deze nota en maakt onderdeel uit van het gemeentelijk re-integratie beleid.

Wat wij onder armoede verstaan is erg divers en verschilt van land tot land en daarbinnen verschillen de meningen van persoon tot persoon. Wij doen dan ook geen poging om een sluitende definitie te formuleren die alle vormen van armoede omvat. De definitie van armoede is erg afhankelijk van de context en de subjectieve blik van diegene die over armoede praat. In deze nota hebben we het dan ook niet over armoedebeleid, maar over minimabeleid. De term minima is objectiever, omdat deze afgeleid is van een (her)kenbaar aan het inkomen gerelateerd criterium. Het gaat over inwoners met een laag inkomen, die niet per definitie armlastig zijn. Dit vergroot de herkenbaarheid en spreekt meer mensen aan dan de term armoede. In deze nota minimabeleid definiëren wij een laag inkomen als: een inkomen van maximaal 120% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm¹ of het wettelijk minimumloon.

Inwoners met een laag inkomen en hun kinderen lopen het grootste risico dat zij minder participeren aan activiteiten als sport, educatie, recreatie en cultuur. En uit gezondheidsonderzoek blijkt steeds opnieuw dat er een sterke relatie is tussen een laag inkomen en een slechte gezondheid.

Het slechten van financiële drempels vormt een belangrijke, zo niet de belangrijkste voorwaarde om te kunnen participeren in de samenleving. Door het minimabeleid in te bedden in de integrale aanpak van de 3 decentralisaties wordt de zelfredzaamheid van burgers versterkt.

Het minimabeleid in Renkum is nu nog een verzameling van losse maatregelen met eigen regels en werkwijzen. Zo kennen we onder andere: de RenkumKaart, de

¹ Wij hanteren hier in het kader van de leesbaarheid de term bijstand als verzamelnaam voor alle mensen met een uitkering op grond van de Participatiewet, de Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte werknemers (Ioaw), de Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (Ioaz) en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz2004).

Langdurigheidstoeslag, een gemeentelijke regeling voor chronisch zieken en gehandicapten, schuldhelpverlening, Stichting Leergeld, het Jeugdportfonds en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Deze laatste regeling wordt voor onze gemeente uitgevoerd door de gemeente Arnhem.

Deze nota bevat een herijking van de instrumenten waarmee we inwoners die dit niet op eigen kracht kunnen ondersteunen bij hun maatschappelijke participatie. Wij verkennen de samenhang tussen de diverse regelingen en streven naar een herkenbare gemeentelijke lijn. Daarbij nemen we de gemeentelijke belastingen vooralsnog niet mee, gelet op de uitvoering door Arnhem.

Uitgangspunten

Het coalitieakkoord 2014 – 2018 ‘Veranderend Renkum’ vormt de leidraad waarlangs wij ons beleid formuleren. En uiteraard houden wij daarbij rekening met de ons meegegeven wettelijke kaders. Zo zijn in het coalitieakkoord de volgende beleidsvoornemens geformuleerd:

- de armoedeval moet worden tegengegaan;
- de groep mensen die (nooit) meer aan het werk kan mag hier financieel niet de dupe worden;
- kinderen staan centraal zodat zij niet in hun ontwikkeling worden geremd;
- het Jeugdcultuurfonds wordt onderdeel van het minima- beleid.

Voor het gekantelde minimabeleid zijn de ambities van het coalitieakkoord en de kadernota ‘De kunst van samen leven in de gemeente Renkum’ richtinggevend.

Voor de voorstellen in deze nota geldt daarmee dat:

- Er specifiek aandacht is voor opgroeiende kinderen;
- De armoedeval zoveel mogelijk moet worden voorkomen;
- De uitvoeringskosten zo laag mogelijk zijn;
- Overlap en dubbelingen zoveel mogelijk worden vermeden;
- De gemeente regie voert en waar mogelijk de uitvoering bij partners neerlegt.
- Plannen binnen het beschikbare budget uitvoerbaar moeten zijn.

In deze notitie wordt u een minimabeleid voorgelegd waarin zowel preventie van maatschappelijke uitval als bevordering van maatschappelijke participatie, binnen de beschikbare middelen, in evenwicht zijn. Daarbij is het gewenste resultaat ons vertrekpunt.

1. Werk als medicijn tegen armoede

Niet alleen mensen met een uitkering kunnen te maken hebben met armoede. Dit kan ook gelden voor werkenden met een laag inkomen of mensen met schuldenproblematiek. Veel salarissen voor banen met een laag beroepsniveau (20% van alle banen) liggen niet ver boven het wettelijk minimumloon.

In de basis ontstaat armoede als de inkomsten en uitgaven het wel nog mogelijk maken om in de vaste lasten en primaire levensbehoeften te voorzien, maar dat er geen financiële ruimte meer is voor sport, recreatie, cultuur en educatie. Dus ook werk is niet altijd de oplossing voor armoede.

Wel blijkt uit onderzoek dat het vinden van (beter) betaald werk armoede op kan lossen. Als gemeente investeren wij in inwoners met een bijstandsuitkering, met een uitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet (Anw) of inwoners zonder uitkering. Voor hen staan instrumenten open voor toeleiding naar betaald werk. Daarmee werken we al aan de eerste basisvoorwaarde: het verbeteren van de inkomenspositie.

Voorwaarde is dan wel dat er voldoende werk is en dat de persoon in staat en gekwalificeerd is of raakt om dit werk te verwerven. Een deel van onze inwoners is nog niet zo ver of zal door ernstige beperkingen of overige persoonlijke omstandigheden niet in staat zijn om zonder financiële steun maatschappelijk te participeren. Op deze laatste groep inwoners richten wij ons minimabeleid.

In ons huidig minimabeleid hanteren wij verschillende maximale inkomensgrenzen om in aanmerking te komen voor een of meerdere regelingen die deel uitmaken van het minimabeleid.

- Voor de RenkumKaart is de inkomensgrens gesteld op 120% van de van toepassing zijnde uitkeringsnorm (en is de doelgroep uitgebreid met inwoners die zijn opgenomen in een schuldregelingstraject);
- Voor de bijzondere bijstand hanteren wij de (wettelijke) grens van 110% van de van toepassing zijnde uitkeringsnorm;
- Voor deelname aan het Jeugdsportfonds geldt een inkomensgrens van 120% van het wettelijk minimumloon;
- Voor Stichting Leergeld geldt eveneens een inkomensgrens van 120% van het wettelijk minimumloon.

Deze diversiteit van inkomensgrenzen heeft voor een deel te maken met wettelijke grenzen (Wet werk en bijstand) en gemeentelijke keuzes uit het verleden (RenkumKaart).

Vanaf 1 januari 2015 zijn wij als gemeente vrij om ook binnen de bijzondere bijstand een andere inkomensgrens te hanteren. Het voorstel is om de inkomensgrens te uniformeren voor het integraal minimabeleid op 120% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Deze inkomensgrens sluit aan bij de motie van de raad in het voorjaar 2014, waarbij de raad de inkomensgrens voor de RenkumKaart heeft opgetrokken naar 120% van de toepasselijke uitkeringsnorm (WWB) of uitkeringsgrondslag (Ioaw of Ioaz). Inwoners in de WSNP of die zijn toegelaten tot een schuldhelpverleningstraject via de gemeente, worden gelijk gesteld aan deze groep. Hantering van deze 120% norm draagt ook bij aan het voorkomen van de armoedeval. Daarmee houden ook mensen die vanuit de bijstand aan het werk gaan in een laagbetaalde baan, aanspraak op een voorziening maatschappelijke participatie voor zichzelf en eventuele kinderen. Uiteraard kan ook gekozen worden voor een hogere norm, zoals in de

gemeente Wageningen (130%). Dit betekent echter een structurele ophoging van kosten van ongeveer € 50.000 tot € 75.000,- (schatting).

Voorstel 1

De bovengrens van het inkomen om in aanmerking te komen voor een regeling in het kader van het minimabeleid van de gemeente Renkum stellen op 120% van de toepasselijke bijstandsnorm.

Onderzoek laat zien dat diegenen die aan armoede zijn ontsnapt, dit in veruit de meeste gevallen – direct of indirect - aan werk te danken hebben. Het vinden van (meer uren) betaald of beter gekwalificeerd werk is dus wel degelijk een goede manier om aan armoede te ontsnappen. Primair zijn mensen hier zelf voor verantwoordelijk. Wet- en regelgeving (zoals de Leerplichtwet en de kwalificatieplicht in de WWB) sturen op het afronden van opleidingen en het behalen van beroepskwalificaties. Flankerend beleid wordt door gemeenten in de vorm van leerplichtambtenaren, zorgadvies teams (ZAT's) en projecten als '2GetThere' ingezet om kansen voor jongeren op een startkwalificatie of een betaalde baan te vergroten.

Uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau² blijkt een aantal zaken:

- Naarmate iemand langer behoort tot een huishouden met een laag inkomen, hoe kleiner de kans om hieraan te ontsnappen.
- De kans op uitstroom uit de armoede neemt toe naarmate de persoon langer aan het werk is. Na vier jaar is bijna 75% uit de armoede geraakt en na acht jaar geldt dit zelfs voor negen van de tien personen.
- Het aantal mensen dat in armoede blijft werken neemt af naarmate deze situatie langer voortduurt. Na acht jaar is minder dan de helft nog ononderbroken aan het werk.
- De kans op uitstroom uit de armoede is voor uitkeringsgerechtigden en gepensioneerden veel kleiner dan voor werkenden. Het hebben van een uitkering blijkt een zware belemmerende factor om uit de armoede te geraken. Hierna volgen de WW-ers en dan de werkenden in loondienst.

1.1. Armoedeval

Een gering verschil tussen loon en uitkering kan een belemmering vormen om betaald werk te zoeken/ te accepteren. Zeker wanneer er toeslagen en vergoedingen mogelijk zijn binnen de bijstand, waar een werkende geen beroep op kan doen. Dit noemen we de armoedeval: de situatie waarin iemand met een uitkering er niet of nauwelijks in inkomen op vooruitgaat of financieel zelfs slechter af is. Het Coalitieakkoord 2014- 2018 vraagt specifiek aandacht voor – het voorkomen van – de armoedeval.

Om uitstroom te activeren maar ook om de regeling toegankelijk te maken voor werkenden met een laag inkomen dient bij de ontwikkeling van nieuwe minima-regelingen rekening te worden gehouden met de armoedeval die op kan treden. Dit houdt in dat werken lonend moet blijven. Dit is een belangrijk argument om de inkomensgrens hoger te laten zijn, dan de van

² Armoedescan 2013; CPB-CBS

toepasselijke bijstandsnorm. Zo blijven mensen die uitstromen uit de bijstand in laagbetaalde banen aanspraak houden op extra faciliteiten die het meedoen mogelijk maken.

Een ander risico voor het optreden van de armoedeval is dat er een stapeling van inkomensondersteunende regelingen plaatsvindt omdat deze regelingen los van elkaar worden bedacht en uitgevoerd. Door de regelingen vanuit de gemeente samen te brengen onder een integraal minimabeleid komt deze overlap in beeld en kunnen we daar op sturen. Een helder integraal minimabeleid, maakt het ook mogelijk om inwoners op maat te adviseren en te ondersteunen in hun mogelijkheden voor maatschappelijke participatie.

1.2. Inkomensgrens als hard criterium

Een belangrijk knelpunt bij het verstrekken van voorzieningen aan mensen met een laag inkomen is dat je bij een harde inkomensgrens altijd te maken hebt met mensen die er net boven zitten met hun inkomen. Deze groep heeft per saldo minder te besteden dan de groep die net wel in aanmerking komt voor een tegemoetkoming.

Een mogelijke oplossingsrichting kan liggen in het introduceren van een geleidende schaal voor het bepalen van de vergoedingen voor inkomens die hoger liggen dan de vastgestelde grens. Uitvoeringstechnisch is dit vooralsnog een behoorlijke uitdaging. Niet alleen omdat dit vraagt om een uitgebreidere administratieve procedure, maar ook omdat regionaal en landelijk werkende organisaties als stichting Leergeld, Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds en een Gelrepass zo niet werken. De hoogte van de tegemoetkomingen zijn niet gedifferentieerd naar inkomen maar naar doelgroep. Je behoort wel of niet tot de doelgroep. Als gemeente hebben wij in voorkomende gevallen de mogelijkheid om op grond van individuele omstandigheden af te wijken van ons beleid. De introductie van een clause in ons minimabeleid dat afwijkingen van de inkomensgrens toestaat wordt nader uitgewerkt in beleidsregels.

2. Gezondheid en minimabeleid

Zoals in de inleiding al is geconstateerd ligt er een duidelijk verband tussen lage inkomens en een slechtere gezondheid. Een van de eerste zaken die mensen laten vallen als zij keuzes moeten maken in de besteding van hun inkomen, is hun zorgverzekering. Of zij kiezen voor een goedkope basisverzekering of zij betalen helemaal geen premie meer, met als gevolg dat zij na een aantal maanden onder de bronheffing vallen en daarmee een nog lager besteedbaar inkomen hebben. Daarnaast zien we dat de toenemende hoogte van het eigen risico een grotere druk legt op het budget, naast de eigen bijdragen voor medicijnen die niet of slechts gedeeltelijk worden vergoed door de zorgverzekering.

In Renkum nemen wij deel aan Collectieve Zorgverzekering voor Minima verzorgd door Menzis. Inwoners van onze gemeente die zich aansluiten bij deze collectiviteit ontvangen een korting van 6% op de premie voor de basisverzekering en 9% op de aanvullende verzekering. Als gemeente betalen wij een bedrag van € 5,55 per verzekerde, waardoor aanvullende ziektekosten op declaratiebasis worden vergoed door Menzis waarvoor normaliter bijzondere bijstand aangevraagd zou worden. Het gaat dan om extra vergoedingen bovenop de reguliere aanvullende verzekering voor bijvoorbeeld: anticonceptie, kraamzorg, brillen, contactlenzen en orthopedisch schoeisel. Voor inwoners betekent deze regeling een vereenvoudiging van administratieve lasten. Voor de gemeente betekent dit een verlaging van de uitvoeringslasten voor de verlening van bijzondere bijstand.

In juni 2014 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het vervallen van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en de Compensatie Eigen Risico (CER). Deze middelen zijn, met korting, toegevoegd aan de integratie-uitkering voor Hulp bij het Huishouden in de Wet maatschappelijke ondersteuning. Het rijk vindt het gewenst dat chronisch zieken en gehandicapten worden gecompenseerd voor meerkosten ten opzichte van mensen zonder chronische ziekte en/of handicap. Gemeenten zouden op grond van maatwerk en kennis van de doelgroepen beter in staat zijn om te beoordelen wie financiële ondersteuning nodig heeft en wie niet. Reden waarom deze taak naar gemeenten wordt overgeheveld. Gemeenten zijn vrij om deze middelen via de Wmo of via de bijzondere bijstand te verstrekken aan chronisch zieken en gehandicapten.

Van de naar de gemeente overgehevelde middelen zal maximaal € 150.000,- worden ingezet voor het vergroten van de maatschappelijke participatie van chronisch zieken en gehandicapten met een laag inkomen. Voor het merendeel zal dit gaan om het vergoeden van noodzakelijke kosten via de bijzondere bijstand en een deel zal ingezet worden voor voorzieningen via de Gelrepas.

Mogelijke uitvoeringsvarianten voor de gemeente:

- a. Een maatwerkvoorziening voor chronisch zieken en gehandicapten treffen binnen de Wmo.
- b. Verstrekken individuele bijzondere bijstand voor daadwerkelijk gemaakte en noodzakelijke kosten.
- c. Specifieke meerkosten onderbrengen in de collectieve ziektekostenverzekering voor minima (CZM).
- d. De besteding van de RenkumKaart of Gelrepas uit te breiden met lidmaatschappen van patiëntenverenigingen, belangenbehartigers, kruisverenigingen of ouderenbonden,

waardoor zij goed geïnformeerd blijven en toegang hebben tot voor hun relevante voorzieningen.

Ad a. Gelet op de draagkrachtberekening die van toepassing is binnen de bijzondere bijstand, zal een deel van de doelgroep chronisch zieken en gehandicapten niet in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. Dit maakt dat bijzondere bijstand niet voor alle chronisch zieken en gehandicapten de meest voor de hand liggende optie is om compensatie te bieden voor aantoonbare meerkosten. Het ligt meer voor de hand om een dergelijke compensatie binnen de beleidsruimte van de Wmo te beoordelen en toe te kennen. Wij zien dat in dit geval dan ook niet als specifiek minimabeleid, maar meer als gerichte ondersteuning van chronisch zieken en gehandicapten.

Ad b. Het verstrekken van bijzondere bijstand voor noodzakelijke kosten op basis van draagkracht behoort altijd tot de mogelijkheden en blijft intact voor zover deze kosten niet elders worden vergoed. Dat vraagt om een goede afstemming met de vergoedingen die vanuit de Wmo aan inwoners worden verstrekt voor aan ziekte en handicap gerelateerde kosten.

Ad c. Regionaal is door zorgverzekeraar Menzis een aanbod gedaan aan deelnemende gemeenten aan de CZM om het eigen risico te herverzekeren en een speciale module voor chronisch zieken en gehandicapten aan te bieden binnen de collectiviteit. De kosten hiervan zouden voor onze gemeente als volgt zijn:

- Herverzekeren eigen risico voor alle deelnemers: € 287.000, -;
- Herverzekeren eigen risico voor alleen de chronisch zieken en gehandicapten: ongeveer € 24.000, - (onder voorwaarde dat deze groep de meest uitgebreide aanvullende pakketten afnemen).

Ervan uitgaande dat deelnemers aan de collectiviteit een inkomen hebben dat niet hoger is dan maximaal 120% van de toepasselijke bijstandsnorm, betekent dit een behoorlijke financiële belasting. Reden waarom wij in Renkum niet hebben gekozen voor uitbreiding van de collectiviteit met deze module.

Daarnaast is het niet redelijk en billijk om inwoners die deelnemen aan de CZM te vrijwaren van de eigen bijdrage op grond van de ZVW en dit niet toe te passen voor andere inwoners. Alle inwoners zijn immers verplicht tot het betalen van deze eigen bijdrage, los van ziekte of handicap.

Ad d. In het kader van het vergroten van de maatschappelijke participatie van chronisch zieken en gehandicapten en het bevorderen van een inclusieve samenleving, is het zeer goed mogelijk en wenselijk in de RenkumKaart of de Gelrepas activiteiten en faciliteiten op te nemen voor deze doelgroep. Hun maatschappelijke participatie staat immers ook onder druk. Daarbij zullen we voor de activiteiten die mogelijk zijn onder de Gelrepas in de regio aandacht vragen voor het opnemen van educatieve, sportieve, culturele en recreatieve activiteiten met een inclusief karakter en specifiek op deze doelgroep gerichte activiteiten waar dat voor chronisch zieken en gehandicapten meerwaarde heeft.

In de cijfers van Stimulansz (minimascan 2014) zien we hoeveel inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum rond moeten komen. De potentiële doelgroep bij een

inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm is ruim 600 personen groter dan de doelgroep die nu in aanmerking komt voor de collectieve verzekering (2300 i.p.v. 1700). In 2014 neemt iets meer dan 26% van de inwoners uit Renkum met een inkomen tot 110% van de toepasselijke bijstandsnorm deel aan de CZM. Het streven is om de deelname aan de CZM op te hogen naar 40% van de doelgroep (920 personen).

Inkomen	101%	105%	110%	115%	120%	125%	130%
Omvang doelgroep (18+)	1.100	1.400	1.700	2.000	2.300	2.600	2.800

Bron: Stimulansz (Minimascan 2014). Stimulansz berekent het aantal huishoudens met inkomen tot maximaal 125% van sociaal minimum. Het aantal huishoudens tot 130% is geëxtrapoleerd.

Voorstel 2

- a. Kiezen voor opties a, b en d:
 - Een maatwerkvoorziening voor chronisch zieken en gehandicapten treffen binnen de Wmo.
 - Verstrekken individuele bijzondere bijstand voor daadwerkelijk gemaakt en noodzakelijke kosten.
 - De besteding van de RenkumKaart of Gelrepas uit te breiden met lidmaatschappen van patiëntenverenigingen, belangenbehartigers, kruisverenigingen of ouderenbonden, waardoor zij goed geïnformeerd blijven en toegang hebben tot voor hun relevante voorzieningen en eventuele kortingen.
- b. De inkomensgrens voor deelname aan de CZM via Menzis op te hogen naar 120% van de toepasselijke bijstandsnorm.

3. De individuele inkomenstoelage

Aan de bijstandsverlening ligt het uitgangspunt ten grondslag dat het normbedrag, bedoeld voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, in beginsel toereikend is. Toch blijkt vaak dat de financiële positie van mensen die langdurig op een minimuminkomen zijn aangewezen onder druk komt te staan als er geruime tijd geen enkel perspectief lijkt te zijn op een hoger inkomen. Om die reden is in 2004 de langdurigheidstoelage ontwikkeld.

Het Rijk heeft bij de invoering van de Participatiewet aangegeven dat ze niet langer wil dat de doelgroep van de langdurigheidstoelage categoriaal wordt benaderd. De inkomenstoelage is bedoeld als inkomenssteun voor die inwoners die wel getracht hebben inkomen uit werk te verwerven, maar daar ondanks inspanningen niet in zijn geslaagd. In de praktijk werd de Langdurigheidstoelage standaard verstrekt aan mensen die drie jaar een uitkering op grond van de WWB, Ioaw of Ioaz ontvingen.

Daarom vervangt de individuele inkomenstoelage per 1 januari 2015 de langdurigheidstoelage. De regelingen lijken op elkaar. De individuele inkomenstoelage is ook een geldbedrag dat de gemeente 1 keer per jaar kan verstrekken aan een persoon die al lange tijd weinig inkomsten heeft. Men kan het geld vrij besteden. Bijvoorbeeld aan spullen die met een minimuminkomen moeilijk te betalen zijn, zoals een nieuwe koelkast of televisie.

Net als bij de langdurigheidstoelage moeten in een verordening regels worden vastgelegd over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen 'langdurig' en 'laag inkomen'. Ook de hoogte van de verstrekking moet in de verordening worden vastgelegd.

De gemeente Renkum verstaat onder een langdurig laag inkomen dat mensen minimaal 36 maanden een inkomen hebben dat niet hoger is dan 105% van de bijstandsnorm.

De hoogte van de individuele inkomenstoelage en de referentieperiode (hoelang moet iemand aan de voorwaarden voldoen) worden vastgelegd in een verordening.

Voorgesteld is om zoveel mogelijk aan te sluiten bij het huidige regels betreffende de langdurigheidstoelage. Voor een deel zal dit anders vorm gegeven moeten worden door het wegvallen van de norm voor alleenstaande ouders en de introductie van de kostendelersnorm. Ongewijzigde voortzetting van de rekensystematiek betekent in de Participatiewet dat de tegemoetkoming voor de alleenstaande ouder zal dalen en dat kostendelers op basis van het huidige beleid, cumulatief gezien, relatief hoge vergoedingen ontvangen.

Om recht te doen aan de diverse samenstellingen van huishoudens stellen we daarom de volgende enigszins aangepaste systematiek voor:

Voorstel 3

- a. Voor het jaar 2015 de bestaande tegemoetkomingen voor echtparen, de alleenstaande ouders en de alleenstaanden uit 2014 overnemen.
- b. Daar waar er sprake is van kostendelers uitgaan van een bedrag dat gekoppeld is aan het aantal kostendelers op grond van de Participatiewet.

Aansluitend bij de bestaande systematiek betekent dit voor kostendelers de volgende bedragen per persoon:

Aantal kostendelers	Samengestelde norm	39 % van norm	Per persoon afgerond op hele euro's
2	1354,54	€ 528,00	€ 264,00
3	1760,90	€ 687,00	€ 229,00
4	2167,26	€ 845,00	€ 212,00
5	2573,63	€ 1003,00	€ 201,00
6	2979,99	€ 1163,00	€ 193,00
7	Etc.	Etc.	Etc.

Voor de alleenstaande, de eenouder en het echtpaar blijven de volgende bedragen per kalenderjaar gelden:

- a. € 369,00 voor een alleenstaande;
- b. € 475,00 voor een alleenstaande ouder;
- c. € 528,00 voor gehuwden.

Het grote verschil tussen de Langdurigheidstoeslag (LDT) en de Individuele Inkomensstoeslag (IIT) zit in de beoordeling van het "zicht op inkomensverbetering". Dit vraagt om een inhoudelijke afweging vanuit de consulent van de mogelijkheden en kansen op betaald werk van de persoon. Daarbij kijkt de consulent zowel naar de belastbaarheid (krachten en bekwaamheden) van de persoon als naar de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.

Aansluitend bij het huidige beleid hebben studenten geen aanspraak op een individuele inkomensstoeslag. Dit omdat het redelijkerwijs in de lijn der verwachting ligt dat mensen na het afronden van een studie een redelijk betaalde baan verwerven. Dat dit niet in alle gevallen zo is, vormt geen aanleiding het beleid op dit punt te wijzigen. Afgestudeerde jongeren met of zonder arbeidshandicap die ernstige belemmeringen hebben bij het vinden van werk, behoren uiteraard 3 jaar na afronding van hun studie wel tot de doelgroep als blijkt dat zij er niet in slagen betaald werk te vinden.

Het college legt in beleidsregels vast wie niet in aanmerking komt voor individuele inkomensstoeslag (bijvoorbeeld personen aan wie een maatregel is opgelegd wegens schending arbeidsverplichtingen) en in welke gevallen iemand uitzicht heeft op inkomensverbetering

4. Deelname aan sport, cultuur, educatie en recreatie

Voor mensen met een laag inkomen, en zeker hun kinderen, is deelnemen aan activiteiten op het gebied van sport, cultuur, educatie en recreatie vaak financieel geen haalbare kaart. Vooral kinderen lopen hierdoor maatschappelijke achterstand op en kunnen hun menselijk potentieel niet ten volle ontwikkelen of benutten.

Om dit te voorkomen heeft Renkum in het verleden aansluiting gezocht bij een aantal regionale en landelijke initiatieven, gericht op het vergroten van maatschappelijke deelname van mensen met een laag inkomen. Zo maken wij gebruik van het Jeugdsportfonds om jongeren te kunnen laten sporten en van Stichting Leergeld om het voor kinderen vanaf de middelbare schoolleeftijd mogelijk te maken om te beschikken over een computer en een fiets. Kinderen in de basisschoolleeftijd kunnen in de zomervakantieperiode tegen een gratis meedoen aan de activiteiten van Stichting Jeugdland.

Wij hebben de RenkumKaart geïntroduceerd voor het vergroten van de maatschappelijke participatie van onze inwoners met een laag inkomen. Daarnaast wenst het college aan te sluiten bij het Jeugdcultuurfonds.

In deze nota stellen wij voor om over te stappen van de RenkumKaart naar de GelrePAS en af te zien van deelname aan het Jeugdcultuurfonds en het Jeugdsportfonds. De hoogte van de vergoedingen binnen de GelrePAS voor deelname aan sport en culturele activiteiten, ligt op dezelfde hoogte als de vergoedingen zoals we die kennen binnen het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds. Stichting Leergeld vergoedt in onze gemeente aan kinderen van middelbare schoolleeftijd de kosten van een fiets en/of een computer. Deze kosten worden niet vergoed vanuit de GelrePAS. Reden waarom wij voorstellen deze voorziening in stand te houden.

4.1. RenkumKaart

In Renkum kenden we tot en met 2012 een gemeentelijk Declaratiefonds. Nadeel hiervan was dat mensen eerst het bedrag moesten voorschieten waarna ze na het overleggen van betaalbewijzen de kosten kregen vergoed.

De RenkumKaart is in 2013 ingevoerd in de gemeente Renkum als opvolger van het declaratiefonds. Het doel van de RenkumKaart is het vergroten van de maatschappelijke participatie van inwoners met een laag inkomen in Renkum, door middel van een eenvoudige toegang tot de voorziening, met een minimale bewijslast en uitbetaling vooraf.

De RenkumKaart verstrekt (op aanvraag) een financiële bijdrage voor deelname aan sportieve, sociaal-culturele, educatieve en op persoonlijke ontwikkeling gerichte activiteiten aan personen met een gezinsinkomen tot maximaal 120% van de voor hen geldende netto bijstandsnorm. De vergoeding bedraagt € 125 euro per jaar voor volwassen gezinsleden vanaf 18 jaar en € 192 euro voor kinderen van 4 tot 18 jaar. Controle vindt achteraf plaats via een steekproef.

Begin 2014 is een evaluatie uitgevoerd om te kijken of de gewenste effecten met deze nieuwe regeling zijn behaald. De belangrijkste conclusies uit deze evaluatie zijn:

- De meeste mensen (74%) uit de steekproef gebruiken de RenkumKaart voor die doelen waarvoor de kaart bestemd is. Toch is er eveneens een relatief grote groep die

het geld van de RenkumKaart anders besteedt of niet geheel besteedt aan activiteiten gericht op deelname aan het maatschappelijk verkeer.

- Doordat wij niet goed onderscheiden waarvoor het geld van de RenkumKaart ingezet kan en mag worden, lijkt de RenkumKaart in de huidige vorm op een ongedifferentieerde inkomensvoorziening.
- Een ander nadeel is dat wij niet zonder meer kunnen concluderen dat de verstrekking van de RenkumKaart in alle gevallen leidt tot een hogere mate van maatschappelijke participatie van degenen die de RenkumKaart ontvangen.
- Een deel van de inwoners begrijpt de informatie over de RenkumKaart niet goed. Dit kan te maken hebben met taalproblemen en laaggeletterdheid. Het gaat daarbij zowel om inwoners die de RenkumKaart hebben ontvangen als ook om mensen die geen aanvraag hebben ingediend.
- Een deel van de mensen maakt geen gebruik van de RenkumKaart omdat zij geen behoefte hebben aan deelname aan activiteiten. Redenen hiervoor liggen zowel in de gezondheidssfeer als dat mensen niet het gevoel hebben dat zij niet participeren.

De overall conclusie is dat de RenkumKaart voor een deel van de doelgroep een passend instrument is om maatschappelijke participatie te bevorderen. Voor een deel van de doelgroep blijft dat de vraag. Dit blijkt onder andere uit reacties van geïnterviewden waaruit blijkt dat zij zich er soms niet eens van bewust waren dat zij geld hadden gekregen vanuit de RenkumKaart. In die gevallen is het geld waarschijnlijk met de knollen de pot ingegaan. Dit lijkt op ongerichte inkomensondersteuning. Ongerichte inkomensondersteuning door gemeenten is niet toegestaan. Dat maakt dat een meer directe koppeling tussen 'instrument' en doel wenselijk is om er zeker van te zijn, dat het gewenste effect wordt bereikt.

Bij de introductie van de RenkumKaart is ook overwogen om deel te nemen aan de Gelrepas. Daar is destijds niet voor gekozen, vanwege de verwachte (uitvoerings-)kosten, de mogelijke stigmatisering van gebruikers van een dergelijke pas en de vraag of inwoners van Renkum dan diensten kunnen afnemen van Renkumse organisaties en verenigingen. Vanwege het gemengde resultaat van de RenkumKaart en goede verhalen uit buurgemeenten over de Gelrepas is er opnieuw onderzoek verricht naar de mogelijkheden om hierbij aan te sluiten.

4.2. De Gelrepas

In de verkenning van een fysieke pas was de Gelrepas een logische stap. De Gelrepas is ontstaan in de gemeente Arnhem en doorontwikkeld tot een regionale Gelrepas. In 2014 maken inwoners uit Arnhem, Duiven, Overbetuwe, Rheden en Westervoort gebruik van de Gelrepas. Met deze pas kunnen zij tegen flinke kortingen, en in sommige gevallen gratis, meedoen aan diverse activiteiten zoals een dagje uit, het volgen van cursussen, bezoek aan theater of concert of lid worden van een sportvereniging. Het aanbod bestaat uit activiteiten gericht op sport, cultuur, educatie en recreatie. Er is daarbij vooral veel aandacht voor activiteiten voor kinderen.

Wanneer een gemeente besluit om aan te sluiten bij de Gelrepas, dan worden lokale organisaties en verenigingen via een adressenbestand van de gemeente aangeschreven en benaderd om hun activiteiten aan te melden voor de Gelrepas. Er is een digitale nieuwsbrief waarin seizoensgebonden activiteiten en aanbiedingen onder de aandacht van de houders van

een Gelrepas worden gebracht. Daarnaast ontvangen gebruikers van de Gelrepas een overzicht van activiteiten en diensten waarvoor zij de Gelrepas in kunnen zetten. Er is geen directe relatie met particuliere, op winst gerichte, ondernemingen. Maar het is te allen tijde mogelijk dat particuliere ondernemingen een eigen aanbod creëren voor gebruikers van een Gelrepas.

Met gemeenten zijn de volgende afspraken gemaakt over de Gelrepas:

- de Gelrepas wordt gratis verstrekt aan inwoners met een bijstandsuitkering;
- Overige deelnemers worden door gemeenten aangemeld (zij vragen aan bij de gemeente van herkomst);
- Iedere gemeente bepaalt zelf welke inkomensgrens zij hanteren;
- Arnhem verzorgt de aansluiting van door gemeenten aangemelde verenigingen en organisaties;
- De Gelrepas is inzetbaar voor alle activiteiten en diensten in de regio die zijn aangesloten bij de Gelrepas.

Vergoedingen

Onder de Gelrepas valt een veelheid van activiteiten en diensten.

1. *Sport*: Een kind tussen 4 en 18 kan op vertoon van het pas meteen lid worden van de sportvereniging. De vereniging kan online rechtstreeks de volledige jaarcontributie declareren tot een maximum € 225, - per jaar. Dit wordt centraal geregeld door de gemeente Arnhem. Kinderen krijgen daarnaast ook meteen een kleding bon voor aanschaf van sportkleding bij deelnemende sportzaken. Bij volwassenen vanaf 18 jaar wordt 50% van de jaarcontributie van sport en cultuur vergoed met een maximum van € 225, - per jaar.

2. *Cultuur*: Een kind tussen 4 en 18 kan kiezen uit een veelheid van culturele activiteiten zoals tekenles en muziekles. Hiervoor wordt een eigen bijdrage gevraagd van 10% van de cursusprijs. Deze pijler kent een maximum inzet van € 392, - per cursusjaar. Een kind zou in theorie en van pilaar 1 en van pilaar 2 gebruik mogen maken (horizon verbreden) maar dat komt in de praktijk nauwelijks voor. Volwassenen betalen een eigen bijdrage van 10% van de cursusprijs en krijgen maximaal € 185, - vanuit de Gelrepas vergoed.

3. Lidmaatschap bibliotheek en speeltoeek zijn gratis.

4. In de zomerperiode zijn er passende zomeraanbiedingen voor gratis toegang tot bv Burgers Zoo, Open Lucht museum, Jeugdland enz.

5. Iedere pashouder kan via een couponboekje tegen sterk gereduceerde prijzen gebruik maken van voorstellingen in theaters, concertzalen en filmzalen/bioscopen van deelnemende organisaties.

De ervaring van de afgelopen jaren leert dat deelname aan de Gelrepas voor de gemeente ongeveer € 70, - per deelnemer kost. Dit is inclusief pas, activiteiten voor de deelnemers en uitvoeringskosten. Zoals we gezien hebben in hoofdstuk 2 is de totale omvang van de doelgroep in onze gemeente ongeveer 2300 inwoners. Als we de ambitie hebben om minimaal de helft van deze inwoners te bereiken, betekent dit een investering van ongeveer € 80.500, -

op jaarbasis. Dit bedrag is aanzienlijk lager dan wij in 2013 hebben uitgegeven voor de RenkumKaart (€ 141.000, -).

Voorstel 4:

- Kiezen voor de Gelrepas voor deelname aan activiteiten op het gebied van cultuur, sport, educatie en recreatie.

4.3. RenkumKaart versus Gelrepas

Doelmatigheid en rechtmatigheid:

In Renkum werken wij met de RenkumKaart. Het voordeel van deze kaart is dat het geen kaart is maar een geldbedrag dat inwoners naar eigen behoeften kunnen besteden aan maatschappelijke participatie. Daar zit echter eveneens de zwakte in van dit systeem. Doordat de besteding van het geld (op rechtmatigheid en doelmatigheid) achteraf en steekproefsgewijs wordt gecontroleerd is het onzeker dat het geld besteed wordt aan het doel waarvoor het is bestemd. Gebruik van een fysieke pas maakt, in tegenstelling tot een geldelijke verstrekking, dat het instrument alleen gebruikt kan worden waarvoor het is bedoeld. Het rijk heeft nadrukkelijk gesteld dat de verstrekking van een stadspas of bijdrageregeling alleen toegestaan is als er met grote mate van zekerheid kan worden vastgesteld dat het geld of de pas wordt ingezet voor het doel: maatschappelijke participatie.

Stigmatisering:

Een aanbod voor een afgebakende doelgroep brengt altijd het risico op stigmatisering met zich mee. De RenkumKaart loopt dit gevaar niet. Overigens blijkt uit de evaluatie van de RenkumKaart dat de huidige manier van gebruik (achteraf bewijsstukken aanleveren) door sommige mensen ook als stigmatiserend wordt ervaren aangezien men dan wel bij activiteiten als biljarten en klaverjassen om bonnen moest vragen. Uit de evaluaties van diverse gemeenten uit de regio betreffende het gebruik van de Gelrepas lijkt de stigmatisering overigens wel mee te vallen. Voor ouderen speelt dit iets meer, maar dat blijkt voor een groot deel te ondervangen door in de communicatie over een kortingspas in plaats van over een minimapas te spreken.

Kosten:

De kosten van de RenkumKaart bedroegen in 2014 € 141.000, -. Deelname aan de Gelrepas kost € 70, - per deelnemer. Als wij uitgaan van het aantal deelnemers in Renkum aan de RenkumKaart (afgerond op 850) in 2013 zou de Gelrepas ongeveer € 60.000, - hebben gekost, dit inclusief de kosten van de pas, administratieve afhandeling en vergoeding van deelname aan activiteiten. De Gelrepas is een aanzienlijk goedkopere optie dan de RenkumKaart.

4.4. Het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds

In het coalitieakkoord is opgenomen dat Renkum ook deel gaat nemen aan het Jeugdcultuurfonds. Wij nemen al deel aan het Jeugdsportfonds.

Binnen de Gelrepas zijn dezelfde vergoedingen en faciliteiten opgenomen als geboden worden binnen het Jeugdcultuur- en het jeugdsportfonds. Onduidelijk is nog wat de meerwaarde is voor het aangesloten zijn of blijven bij deze fondsen.

Het onderscheid ligt er in dat zowel bij het Jeugdsportfonds als ook het Jeugdcultuurfonds er sprake is van cofinanciering door private partijen. Dit betekent dat de kosten voor een deel gedragen worden door private partijen. Dit staat of valt echter met het aantal sponsors. De gemeente stelt zich garant voor betaling van de kosten voor een vastgesteld aantal deelnemers. Bij zowel het Jeugdsportfonds als het Jeugdcultuurfonds moeten er voldoende sponsors worden gezocht en gevonden om alle potentiële deelnemers te bedienen. Door de landelijke aandacht vanuit het rijk voor stimulering van sport bij kinderen en het voorkomen van sociale uitsluiting van jeugdigen, kunnen lokale sportclubs vanuit landelijke Jeugdsport – en Jeugdcultuurfonds een bijdrage ontvangen voor het laten sporten van jeugdigen. Aansluiten bij de Gelrepas betekent dat de aansluiting bij het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds losgelaten worden en dat eventuele cofinanciering door sponsorgelden niet meer mogelijk is. De overeenkomst met het Jeugdsportfonds is in afwachting van besluitvorming door de raad verlengd met een termijn van één jaar tot eind 2015.

4.5. Stichting Leergeld

Wij verstrekken jaarlijks een kleine subsidie aan Stichting Leergeld (€ 5.000, -) voor het verstrekken van computers en fietsen aan scholieren vanaf de middelbare schoolleeftijd. Wij hebben dit zo ingeperkt omdat onze inwoners tot eind 2014 voor binnen- en buitenschoolse activiteiten gebruik kunnen maken van de Maatschappelijke Participatie Schoolgaande Kinderen. Deze mogelijkheid vervalt met de invoering van de Participatiewet. Stichting Leergeld levert in andere gemeenten ook financiële steun voor kinderen ten behoeve van binnen- en buitenschoolse activiteiten, zoals het mee kunnen doen aan excursies en schoolreisjes die buiten de reguliere schoolactiviteiten vallen. Stichting Leergeld komt bij mensen thuis en tijdens hun huisbezoeken verstrekken zij ook informatie over andere regelingen waar mensen wellicht gebruik van kunnen maken. De uitvoering gebeurt veelal door vrijwilligers.

In de Gelrepas zijn geen vergoedingen opgenomen voor schoolkosten. Meedoen aan buitenschoolse activiteiten zoals excursies en schoolreisjes draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen.

Stichting Leergeld is de instantie waarmee wij aanvullende afspraken kunnen maken over aanpassing van hun pakket voor onze inwoners, waardoor specifieke zaken worden opgenomen voor kinderen, die niet onder de werking van Gelrepas vallen, zoals: extra kleding, deelname aan buitenschoolse activiteiten en vergoeding van schoolkosten. De verstrekking van computers en fietsen voor kinderen in de middelbare schoolleeftijd blijft mogelijk. Dit kan budgetneutraal plaatsvinden door de middelen in te zetten, die wij tot eind 2014 besteden aan de regeling kosten schoolgaande kinderen, die vanuit de Participatiewet niet meer is toegestaan.

5. Schulddienstverlening en minimabeleid

Als we naar de schulddienstverlening kijken door de bril van het minimabeleid dan is voorkomen van schulden in alle gevallen te prefereren boven het oplossen ervan. Onoplosbare schulden betekenen vaak dat er financieel geen enkele ruimte resteert voor activiteiten buitenshuis. Zowel voor de volwassenen als de kinderen in dat gezin.

5.1. Preventie

Inwoners met een laag inkomen, die moeite hebben om rond te komen zijn gebaat bij informatie en advies hoe zij hun kosten van het bestaan zo laag mogelijk kunnen houden. In Renkum zijn we daarom in 2014 gestart met de Budgetkringen. In een jaar tijd doorlopen twee groepen in Doorwerth en Renkum een programma dat de deelnemers moet helpen om makkelijker rond te komen met een laag inkomen. Het is de bedoeling dat de leden van de groep elkaar helpen met tips en wetenswaardigheden, waardoor iedereen uiteindelijk financieel zelfredzamer uit deze training komt. Deelnemers gaan concreet aan de slag om zaken anders aan te pakken: handig inkopen, zuinig met energie, slim besparen, lekker eten voor weinig geld en budgetteren. Deelnemers nemen zelf de regie komen in actie, maar ze staan er niet alleen voor. De kring wordt begeleid door getrainde vrijwilligers en er is veel steun binnen de groep. Het effect van deze groepen wordt eind 2014 geëvalueerd. Het versterken van de eigen kracht en het aanspreken van eigen oplossingsmogelijkheden past goed binnen de kanteling van het denken over de verdeling van verantwoordelijkheden tussen overheid en burgers.

Renkum faciliteert het initiatief van burgers doordat wij deels de opleiding betalen, de huur van de ruimte betalen en de bijeenkomsten financieel steunen. Het overgrote deel van het geld is echter afkomstig van een budget dat afkomstig is uit de afspraken in het kader van de afspraken met Menzis over de CZM.

Ongeacht de uitkomst van deze pilot, is het wenselijk dat inwoners elkaar meer weten te vinden en initiatieven die een bijdrage leveren aan het voorkomen van schulden door de gemeente worden ondersteund. Binnen het minimabeleid moet er altijd ruimte zijn om dit soort initiatieven te kunnen ondersteunen.

Bestaande initiatieven als de Rechtswinkel en Humanitas zijn aanvullend hierop en helpen individuele inwoners bij het op orde krijgen van hun thuisadministratie en om kleinschalige financiële problemen in een vroeg stadium te tackelen.

Een belangrijke doelgroep waarvoor preventie van schulden van belang is zijn jongeren. Zij moeten leren omgaan met geld. Primair is dat een opvoedingstaak voor ouders. Niet in alle gevallen gaat dat goed. Hoewel tijdens gehouden pizzagesprekken met jongeren niet bleek dat zij veel met schulden te maken hebben, werd wel duidelijk dat er geen goed beeld is van hoe hoog inkomens zijn en wat reguliere huurprijzen en kosten van het bestaan zijn. Zeker wanneer jongeren van huis uit gewend zijn, dat ouders voorzien in hun behoeften aan kleding, zakgeld, telefonie en elektronica, is een omslag in het denken nodig naar financiële zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Aandacht voor 'leren omgaan met geld' en het voorkomen van schulden is een van de speerpunten binnen dit minimabeleid, waarbij wij aansluiting zoeken bij kanalen (onderwijs en jongerenwerk) waarbij wij een zo groot mogelijke ingang tot jongeren hebben.

5.2. Curatie

In de laatste jaren zijn steeds meer gezinnen financieel in de problemen gekomen. Voor een deel komt dit door de verslechterde economische situatie. Dit zien we terug in het toenemend beroep op de schuldhulpverlening. Een teken aan de wand is het aantal mensen dat onder beschermingsbewind is geplaatst en de groei van het aantal mensen waarbij bronheffing van de zorgpremie plaatsvindt, omdat zij een betalingsachterstand van meer dan zes maanden hebben. In 2013 zijn wij in Renkum zelf gestart met een meldpunt schuldhulpverlening in de gemeente. Dit om snel en adequaat handelen mogelijk te maken als inwoners met schulden zich melden. Als blijkt dat schulden niet oplosbaar zijn zonder bemiddeling, dan worden inwoners toegelaten tot de gemeentelijke schuldhulpverlening. Deze wordt niet door ons zelf uitgevoerd, maar is na aanbesteding, gegund aan de Kredietbank Nederland. Onderdeel van deze dienstverlening is ook dat mensen geleerd wordt om geleidelijk aan weer het beheer over hun eigen inkomen terug op te pakken. Het doel is immers dat mensen nadat zij een schuldhulpverlening traject hebben doorlopen, zelf weer in staat zijn om hun financiën op orde te houden.

5.3. Nazorg

Een volledige cyclus is pas afgerond als er sprake is van nazorg en hulp nadat mensen uit een schuldhulpverlening traject komen. Humanitas kan daarin een rol spelen door het bieden van tijdelijke steun als het zicht op de financiën verloren dreigt te gaan. Maar ook initiatieven als de Budgetkringen zijn van belang, om mensen structureel meer grip op hun eigen portemonnee te laten krijgen.

Voorstel 5

Jaarlijks een budget van maximaal € 10.000, - beschikbaar stellen om initiatieven gericht op preventie en nazorg te faciliteren met speciale aandacht voor jongeren.

6. Financiën

De beleidsvoorstellen in deze nota brengen extra kosten met zich mee.

Wij vertrekken vanuit het budget dat wij als gemeente inzetten voor het bestaande minimabeleid. Op basis van de beleidsvoorstellen in deze nota zal er niet alleen een ophoging van het budget plaatsvinden, maar eveneens verschuivingen in de bestedingen.

In de aangepaste begroting gaan wij uit van de volgende aannames:

1. De doelgroep wordt verruimd tot de doelgroep met een inkomen tot 120% van de toepasselijke uitkeringsnorm c.q. wettelijk minimumloon. Dit betekent een stijging van de doelgroep tot ongeveer 2300 inwoners uit Renkum
2. Wij gaan er in de prognose van uit dat in 2015 ongeveer 40% (920 volwassenen en hun kinderen) van deze doelgroep gebruik gaat maken van deze regelingen. De verwachting is dat het bereik in de jaren 2016 tot en met 2018 verder zal toenemen naar ongeveer 50% van de doelgroep.
3. Een bedrag van € 150.000,- (ongeveer 1/3 deel) van de gelden die zijn overgeheveld van het rijk naar de gemeente vanwege de overdracht van taken uit de Wtcb en de CER, wordt besteed binnen het minimabeleid ter ondersteuning van activiteiten en vergoeding van kosten ten behoeve van de doelgroep chronisch zieken en gehandicapten.

In de begroting kijken we naar het jaar 2015 als overgangsjaar, waarin wij halverwege het jaar overstappen naar de GelrePas, maar nog geen wijzigingen doorvoeren in de lopende afspraken met het Jeugdsportfonds.

Huidige situatie in het minimabeleid

	Uitgaven 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Bijzondere bijstand	300.000	320.000	320.000
RenkumKaart	142.000	122.000 ³	72.000
Langdurigheidstoeslag	123.000	125.000	125.000
Maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen	27.000	15.000	15.000
Collectieve Ziektekostenverzekering	26.000	25.000	25.000
Jeugdsportfonds	4.000	12.500	12.500
Stichting Leergeld	10.000	5.000	5.000
Stichting Jeugdland	3.000	3.000	3.000
Totaal	635.000	627.500	577.500

³ Incidentele ophoging budget RenkumKaart n.a.v. amendement raad september 2013.

Prognose inzet integraal minimabeleid

	2015	2016 - 2018
Bijzondere bijstand	400.000	400.000
RenkumKaart	70.000	
Gelrepas ⁴	40.000	80.500
Individuele inkomenstoeslag	125.000	125.000
Collectieve Ziektekostenverzekering	25.000	30.000
Jeugdsportfonds	12.500	
Stichting Leergeld	5.000	20.000
Stichting Jeugdland	3.000	3.000
Initiatieven preventie en nazorg	10.000	10.000
Totaal	682.500	678.500

In deze begroting is er rekening gehouden met de keuze de RenkumKaart te vervangen door de Gelrepas en af te zien van deelname aan Jeugdportfonds en Jeugdcultuurfonds. Vanwege de uitbreiding van taken voor Stichting Leergeld t.b.v. buitenschoolse activiteiten is dit budget opgehoogd met € 15.000,-.

Kiezen voor aansluiting bij de Gelrepas betekent een implementatietraject van ongeveer een half jaar. In de praktijk betekent dit dat er in 2015 voor 50% een bedrag via de RenkumKaart verstrekt kan worden en voor 50% de Gelrepas in werking gaat treden.

⁴ Aansluiting bij de Gelrepas vraagt een voorbereidingstraject van een half jaar. Reden waarom wij in dat geval niet eerder aansluiting zoeken dan per januari 2016.